

PSALTIREA

PROOROCULUI ȘI IMPĂRATULUI

DAVID

TĂLMĂCITĂ

DE

EPISCOPUL NICODEM
STAREȚUL MĂNĂSTIRII NEAMȚU

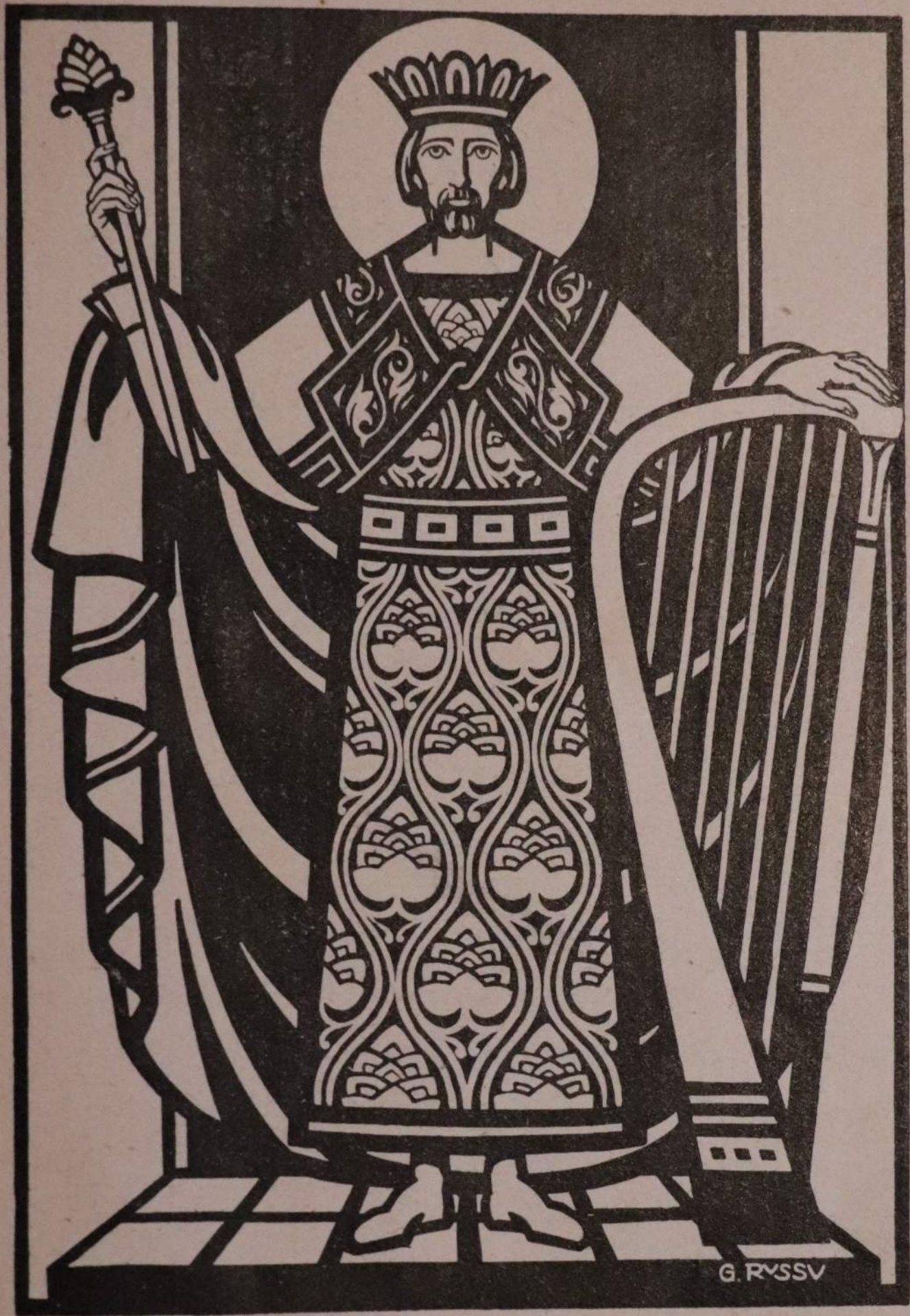
TIPĂRITĂ CU APROBAREA SF. SINOD
IN ZILELE M. S. REGELUI ROMÂNIEI **CAROL II,**
ȘI SUB PĂSTORIA ÎNTĂIULUI PATRIARH AL BISERICII
ORTODOXE ROMÂNE **D. D. MIRON.**

Ed. Institutului Biblic al Bisericii
ortodoxe române.
București, palatul Sfântului Sinod.

Tipografia Cărților Bisericești
București,
Strada Principatele Unite, 60.

1931

G. RYSSV

C U V Â N T

CĂTRE BINECREDINCIOȘII ORTODOXI

Psaltirea de față, așezată pe catisme și cuprinzând rânduelile și rugăciunile care însoțesc fiecare catismă, potrivit tipicului nostru bisericesc, se publică acum întâia oară într'un text nou după traducerea făcută de P. S. Episcop Nicodem, starețul mănăstirii Neamț.

Ea are încuviințarea Sf. Sinod, ca ediție de probă atât în cea ce privește textul psalmilor, cât și rugăciunile trebuitoare pentru citirea ei în biserică la slujbele dumnezești.

Ceea ce ne-a făcut să dăm la lumina tiparului această carte, este faptul că vechile edițiuni rânduite pe catisme și cuprinzând rugăciunile tipicale s'au isprăvit cu totul. Ca să tipărim din nou textul vechilor traduceri ar fi fost lucru nepotrivit, astăzi când avem tălmăciri noi, mai lesne de înțeles și mai potrivite cu graiul nostru de acum. Am luat deci una din aceste tălmăciri, i-am adăugat rugăciunile trebuitoare și o punem astfel la îndemâna binecredincioșilor creștini care au nevoie de ea, precum și la îndemâna slujitorilor bisericesti pentru întrebuiințarea ei ca o carte rituală la sfintele slujbe în biserică.

Am ales traducerea P. S. Nicodim întru cât este o tălmăcire limpede, frumoasă și mai ales foarte apropiată de vechiul text, cu care s'a deprins atât poporul cât și slujitorii Altarului.

Ea este făcută după textul grec al celor șaptezeci de

traducători (Septuaginta), controlată cuvânt cu cuvânt după textul ebreu magoretic și având în sprijin traduceri și comentariile rusești și franceze, precum și vechile noastre traduceri românești. Astfel fiind, avem înaintea o talmăcire dreaptă, frumoasă, fără locuri greu de înțeles și fără cuvinte eșite din întrebuințare, dar păstrând mireasma îmbietoare a vechilor noastre psaltiri precum și vechiul duh izvorător de pietate și îndemn la fapte bune.

În aceste condițiuni înfățișăm poporului nostru românesc unit acum într-o singură țară și folosindu-se de acelaș grai românesc străvechi, o carte folositoare de suflet, care i a fost întotdeauna sprijin în grelele împrejurări prin care a trecut în curgerea vremilor.

Dorim ca să fie tuturor: îndemn la fapte bune, mângâiere în nevoi, sprijin și tărie în ispite, călăuză nezdruncinată vieții și mijloc pentru fiecare de a căpăta cununa biruinței și a ajunge între aleșii Tatălui Ceresc, căruia se cuvine Mărire în veci, Amin.

INSTITUTUL BIBLIC
AL
BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

LĂMURIRI ASUPRA PSALTIRII

LĂMURIRI ASUPRA PSALTIRII

CULESE DIN

SCRIERILE SFINŢILOR PĂRINŢI AI BISERICII.

I. Ce este Psaltirea și de unde și-a luat numirea? — „*Psaltirea și-a luat această numire dela Psaltirion, un instrument muzical, care adesea e pomenit în această carte și după care și-a potrivit proorocul David cântarea psalmilor săi. Dar pentru ce oare și-a ales proorocul anume acest instrument?...*”. „*Psaltirionul este un instrument muzical, care-și are motivul sunetelor sale sus. La țiteră sau liră coardele zbârnâie jos, iar Psaltirionul are sus motivul acordurilor armonice. Astfel cuvântul proorocesc prin însuși întocmirea acestui instrument ne arată, că dulceață cântărilor sfinte nu are a ne îndrepta în jos, spre plăceri trupești.*”¹⁾. „*Iar Psalmul este un graiu poetic, la rostirea căruia se lovește ritmic în coardele unui instrument muzical*”²⁾.

Psaltirea, ca una ce cuprinde adunarea Psalmilor, este Cartea Psalmilor.

---

1. Sfântul Vasilie cel Mare: *Introducere la comentariul asupra Psalmilor*. Sfântul Grigorie de Nisa: *Despre titlul Psalmului 3*.

2. Sfântul Vasile cel Mare: *Omilie la Psalmul 29*.

2. Cum prețuiau Psaltirea vechii creștini? — *Părinții bisericești, în numeroasele lor tâlcuiri la cartea Psalmilor, aduc cele mai alese laude acestei cărți. „Toată Scriptura e însuflată de Dumnezeu și folositoare, și deaceea e scrisă de Duhul Sfânt, ca într'însa să-și găsească fiecare vindecare de boalele sale sufletești. Însă cartea Psalmilor cuprinde tot ceea ce ne înfățișează relele alte cărți sfinte. Ea proorocește asupra viitorului și ne aduce aminte de cele ce au fost; dă legi pentru viață și reguli de purtare. Aceasta e o vistierie obștească de învățături bune. Ea vindecă și ranele învechite ale sufletului și ranelor nouă le dă grabnică vindecare. Ea statornicește în om un fel de desfătare și plăcere mângâioasă, care dă întregire și înțelepțire minții... Psalmul este liniștirea sufletului, dătător de pace, căci el potolește cugetele furtunoase și învăluitoare, ogoește turburarea sufletului și pune frâu neînfrânării. Psalmul este împreunarea celor despărțite și împăcarea celor îndușmănite, căci cine poate socoti de dușman al său pe acela, cu care s'a rugat cu un cuget lui Dumnezeu, în aceeași ceată de lăudători? Psalmul este armă contra fricii de noapte, liman împotriva demonilor, odihnă de munca de ziua. Deasemenea el e paza pruncilor și podoabă pentru cei tineri; mângâere bătrânilor și cea mai cuviincioasă găteală pentru femei. Psalmul este acela, care umple pustia de locuitori și potolește adunările zgomotoase. Pentru nouii începători el este începutul învățăturii; pentru cei înaintați în învățatură el e lărgirea cunoștințelor, iar pentru cei desăvârșiți el e în-*

tărire. Psalmul este glasul Bisericii; el face prăznuirile ei strălucite și tot el naște întristarea cea după Dumnezeu. Psalmul și dintr'o inimă de piatră stoarce lacrimi. Psalmul este slavoslovia îngerilor și cădelniță duhovnicească" ... Iată ce fel de laudă aduce cărții Psalmilor sfântul Vasilie cel Mare³⁾ și într'un glas cu el e și sfântul Efrem Sirul⁴⁾.

Sfântul Atanasie cel Mare aduce altă laudă încă și mai întinsă Psalmului în a sa „Epistolă către Marcelin asupra tâlcuirii Psalmilor”. Intre altele el zice în acea epistolă următoarele despre Cartea Psalmilor: „Cine citește celelalte cărți sfinte, acela rostește cele scrise în ele nu ca niște cuvinte ale sale, ci ca niște cuvinte ale bărbaților sfinți sau ca ale acelora, despre cari ei vorbesc. Iar cine citește Psalmii, acela, — lucru minunat—, rostește cele scrise ca pe niște cuvinte ale sale, îi cântă ca și cum ei ar fi scriși de dânsul sau despre dânsul; îi citește și-i înțelege așa, ca și cum ar fi alcătuiți de dânsul. Cuvintele Psalmilor servesc pentru celce-i cântă ca o oglindă, în care el își privește mișcările sufletului său și rostind cuvintele, le simte ca isvorând din ființa sa. Așa dară, fiule, îmi zicea odată un bătrân, ținând în mâni Cartea Psalmilor, tot celce citește cartea aceasta trebuie să primească tot ce-i într'însa ca scris sub însuflarea dumnezească. Căci eu socot, că în cuvintele acestei cărți e măsurată și zugrăvită în cuvinte toată viața omului, toate stările lui sufletești, toată mișcarea cugetelor sale

3. Omilie asupra Psalmilor.

4. Cuvântare despre Psalmi.

și că peste cele zugrăvite în Psalmi, nimic mai mult nu mai poți găsi în om. De are cineva nevoie de pocăință și de ispovedanie, de l-a ajuns pe cineva vre o întristare și vre un necaz, de e supus cineva la prigoniri sau de a scăpat de năpăști grele, de e trist cineva și turburat, sau suferă vre o durere; sau dimpotrivă, de vede cineva că e în izbândă, iar pe vrășmașii săi doborâți, de voește cineva să laude, să preamărească și să cânte pe Dumnezeu: pentru toate aceste împrejurări omul găsește povețe în dumnezeestii Psalmi.

Nu-i rămâne decât să aleagă celece se spun în Psalmi la fiecare din aceste împrejurări și să citească acestea ca scrise despre însuși celce citește, punându-se pe sine într'o stare sufletească corespunzătoare celor scrise". „Deaceea Cartea Psalmilor în timpurile vechi ale creștinismului era cea mai întrebuințată dintre toate cărțile sfinte". „In toate bisericile din toată lumea cântarea duhovnicească a lui David luminează sufletele credincioșilor" ⁵). Credincioșii o știau pe derost și o cântau ca pe cea mai iubită cântare. Iată cum descrie, de pildă, fericitul Ieronim în delectnicirea creștinilor din Betleem, între cari trăia și el: „La noi toate-s simple și tăcerea e întreruptă numai prin cântarea Psalmilor. În toarce-te încotro voești: plugarul, care merge în urma plugului, cântă aliluia; secerătorul acoperit de sudoare se desfătează cu Psalmii; și vierul, care taie cu cuțitul său cel strâmb vițele, cântă

5. Tâlcuire la cartea II a regilor, întrebarea 43.

ceva din ale lui David. Acestea-s cântecele favorite ale poporului. Psalmul este strigarea păstorilor, Psalmul e cântecul plugarului“⁶). „Și prin iarmaroace se aud cuvinte din Psalmi“, zice sfântul Atanasie.

3. Psalmii cuprind proorocii.—Dar mângâierea de căpetenie, care se poate dobândi din Cartea Psalmilor, după spusa sfântului Ioan Gurădeaur, stă în aceea, că ea, pelângă zugrăvirea feluritelor stări sufletești ale omului, ne mai dăruiește și prevestiri proorocești despre Mântuitorul. De aceea sfântul Ioan Gurădeaur, în Sinopsa sa, pune Cartea Psalmilor nu printre cărțile didactice, ci printre cele proorocești. „Aproape în fiecare Psalm se vorbește de venirea Mântuitorului și despre aceea, că El va veni cu Dumnezeu adevărat. Așa, în Psalmul 49 se zice: Dumnezeu arătat va veni. În Psalmul 117: binecuvântat fie Celce vine întru numele Domnului; Dumnezeu este Domnul și s'a arătat nouă. Cumcă Mântuitorul este cuvântul Tatălui se spune în Psalmul 106: trimis-a Cuvântul său să-i vindece.

În Psalmul 109 se zice: Din pântece mai înainte de luceafăr ca roua Te-am născut. În Psalmul 44 se zice despre Hristos: Scaunul Tău, Dumnezeule, este veșnic și sceptrul împărăției Tale este sceptrul dreptății, că ai iubit dreptatea și ai urît fărădelegea: pentru aceea Dumnezeul Tău, Dumnezeule, a turnat peste Tine din untdelemnul bucuriei mai mult decât peste părtașii

6. Epistolă către Marcel, trimisă din monastirea Betleemului.

Tăi. *Și despre nașterea din Fecioară cartea Psalmilor nu tace, ci vestește aceasta tot în Psalmul 44, când zice: Ascultă, fiică, și vezi! Pleacă urechea ta și uită pe poporul tău și casa părintelui tău, că a poftit Impăratul frumusețea ta: El este Domnul tău. Cartea Psalmilor ne înfățișază pe Domnul și suferind cu trupul, când zice în Psalmul 2: Pentru ce se adună împărații pământului și căpeteniile se sfătuiesc împreună asupra Domnului și asupra Hristosului Lui? Iar în Psalmul 21 se zice: au străpuns mâinile și picioarele mele, hainele mele le-au împărțit între ei și pentru cămașa mea au aruncat sorți. Cartea Psalmilor vestește și înălțarea Domnului la ceruri în Psalmul 23: Ridicați, porți, pragurile voastre cele de sus, ridicați-vă, porți veșnice, și va intra Impăratul slavei! Iar șederea de-a dreapta Tatălui o prevestește în Psalmul 109: Zis-a Domnul Domnului meu: șezi de-a dreapta mea!*" ⁷⁾

„*Indeobște toți Psalmii se cuvine a-i cânta nu după buchea veche, ci cu duh înnoit. Aceasta și însemnează cuvintele Psalmului 32: Cântați Domnului cântare nouă! Cântare nouă cântă Domnului acela, care primește legea nu cu simțirile, ci înțelege înțelesul ei cel duhovnicesc. Deobicei se numește nou ceva care e, sau neobișnuit, sau și-a luat de curând ființă. Deaceia, dacă tu faci cunoscut chipul cel minunat și mai presus de fire al Intrupării Domnului, prin aceasta tu cânti cântare nouă și neobișnuită. Dacă Tu cugeți la înnoirea a toată lumea, cea învechită prin păcat, precum și dacă vestești tainele învierii,*

7. Sf. Atanasie: *Epistolă despre tâlcuirea Psalmilor.*

apoi și în acest caz tu cântă cântare nouă⁸). „Mintea, ce de sine caută cele de sus (Ps. 32, 2), se numește Psaltirion, pentru că unealta aceasta, după întocmirea sa, sloboade sunete în sus, după cum și tainele Sf. Scripturi cele vestite de minte își au cauza sus, ca și cum mintea sloboade sunetele prin Duhul Sfânt. În Psaltire cu zece strune cântă acela, care nu scapă din vedere niciuna din poruncile Domnului și se pune pe sine în armonie cu toate acele porunci, pentru că zece sunt poruncile glăsuite de legea cea dintâiu⁹). Despre lărgimea duhului proorocesc al Cărții Psalmilor se poate judeca și după mulțimea dovezilor ce se aduc din ei în Noul Testament.

4. Cine a alcătuit Psaltirea?—Fiecare credincios știe, că în Psaltire se cuprind Psalmii lui David proorocul și regele, care s'ar mai putea numi și cântăreț sfânt. Alcătuirea acestor cântări sfinte a înălțat numele lui David mai presus de al tuturor regilor poporului celui ales. Cum se alegea grăsimea dela jertfa de pace, așa se deosebește și David dintre fiii lui Israil, „căci din toată inima sa a lăudat pe Celce l-a făcut și a pus cântăreți în fața altarului, ca prin glasul lor să rostească cântare dulce: el a dat strălucire sărbătorilor și a hotărât cu amărănțime vremea lor, ca prin ele să se laude numele cel sfânt al Lui și în care disdediminează să răsune de cântare locașul cel sfânt¹⁰).

8. Sfântul Vasilie cel Mare: Omilie la Psalmul 32.

9. Tot acolo.

10. Sirah: Cap. 47 vers. 2, 10--12.

„Dar deși Cartea Psalmilor poartă în fruntea sa numai numele lui David, totuși într'însa se află și Psalmi de ai altor persoane. Poartă însă cartea aceasta numai numele lui David, pentru că el, cel dintâiu, primind dela Dumnezeu darul cântării, a început a alcătui și a scrie Psalmi înaintea tuturor. Ceilalți psalmiști i-a rânduit el însuși, alegându-i dintre preoți. Psalmii trebuiesc deosebiți în chipul următor: acei Psalmi, care au deasupra la început scrise cuvintele: ai lui David, sau: lui David, sunt ai lui David; iar acei Psalmi, care poartă în frunte cuvintele: lui Asaf fiilor lui Core, lui Asaf și lui Etam și lui Iditu, sau: a lui Agheu și Zaharia, sunt ai acelor persoane, numele cărora le poartă în frunte. Mai este deasemenea un Psalm, intitulat: rugăciunea lui Moise, omul lui Dumnezeu“¹¹).

Dealtmintelea nu toți Psalmii poartă în fruntea lor numele scriitorului lor. Unii din Psalmi n'au nicio inscripție și anume aceia, al cărora cuprins le arată obârșia. Ceilalți Psalmi însă au titluri bisericesti, care nu se află la evrei, și explicarea acestui lucru se poate vedea în cuvintele: „Iudeii se sfătuiseră că, de va mărturisi cineva pe Hristos, acela să fie dat afară din sinagogă“¹²). Dacă iudeii vedeau în vreun Psalm indicațiuni la taina Noului Testament, pe acela ei nu-l primeau. In asemenea cazuri, la inscripțiile noastre bisericesti, se adaugă cuvintele: La evrei fără titlu. Psalmii, pe care iudeii nu-i primesc din pricina

11. Sf. Atanasie : Sinopsa.

12. Ioan, IX, 22.

necredinței în Hristos, sunt în număr de 12 și anume: 32, 42, 70, 90, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98 și 103¹³).

Fericitul Ieronim, vorbind de Psalmii fără titlu, zice că ei trebuiesc socotiți ca aparținând aceluși scriitor, care e în fruntea Psalmului precedent. De aceea cei 11 Psalmi, care la evrei n'au titlu și care urmează după Psalmul 89, Ieronim îi atribue lui Moise, pentru că Psalmul 89 poartă în titlu numele lui Moise¹⁴). În orice caz, Psalmii, deși sunt atribuiți, prin titlurile lor, la diferite persoane, după duhul lor, alcătuiesc un singur tot, de același fel cu cântarea lui David și în acest înțeles unii din părinții bisericești cu tot dreptul stăruie în părerea, că toată Cartea Psalmilor trebuie socotită ca a lui David, sprijinindu-se întru aceasta pe faptul, că nici Domnul, nici apostolii nu ne-au arătat alt autor al Psalmilor, decât numai pe David¹⁵). Cu ocazia unor astfel de reflexiuni, fericitul Teodorit scrie: „Unii spun, că nu toți Psalmii sunt ai lui David. Eu nu zic nimica despre aceasta, căci toți Psalmii sunt scriși sub înrîurirea Dumnezeescului Duh. Proorocul însă, fie David, fie alt cineva, a avut numai calitatea de a se lăsa să fie unealta Harului¹⁶).

5. Chipul în care se înșiră Psalmii în Psaltire. — Ce se atinge de chipul în care sunt

13. Sf. Grigorie de Nisa: *Despre inscripția Psalmilor II*, 8 și 9.

14. Fer. Ieronim: *Epistola către prezbiterul Ciprian*.

15. Sf. Ioan Gurădeaur: *Omilie asupra Psalmilor*, precuvântare.

16. Fer. Teodorit: *Tâlcuire la Psalmul 150*, precuvântare.

înșirați Psalmii în Psaltire, apoi nici el nu-i al vremilor, în care s'au scris ei, ci e de pe vremea găsirii Psalmilor de către Ezdra. Din această pricină nu toți Psalmii lui David stau la rând, ci printre ei sunt și Psalmi de-ai fiilor lui Core, Asaf și Moise. Prin aceasta se explică și împrejurarea, că, de pildă, Psalmul 3 are ca titlu: povestiri despre Abesalom, iar Psalmul 141 despre Saul. Dar fiecăruia îi e cunoscut, că fuga de Saul a avut loc cu mult înainte de fuga de Abesalom" ¹⁷).

6. Impărțirea Psaltirii. — „Intreaga adunare a Psalmilor, adecă Psaltirea, se împarte în cinci părți sau cinci cărți, după tipul Pentateucului lui Moise, și fiecare parte se sfârșește cu cuvintele: fie, fie! Sau: Amin, amin. Partea întâia, dela Psalmul 1 pânăla 40, cuprinde 40 de Psalmi; partea a doua, dela Psalmul 41 pânăla 71, cuprinde 31 de Psalmi. Partea a treia, dela Psalmul 72 pânăla 88, cuprinde 17 Psalmi. Partea a patra, dela Psalmul 89 pânăla 105, cuprinde 17 Psalmi. Partea a cincea, dela Psalmul 106 pânăla sfârșit, cuprinde 45 de Psalmi" ¹⁸).

Impărțirea aceasta însă e a Vechiului Testament. În întrebuințarea Bisericii creștine Psaltirea se împarte în 20 de părți, numite catisme sau șederi, de oarece, după citirea fiecăreia din ele, credincioșilor li se îngăduia să șeadă jos.

17. Sf. Atanasie : *Despre Psalmi*. Precuvântare.

18. Sf. Grigorie de Nisa : *Despre titlurile Psalmilor* 1, 4. Epifanie : *Despre măsuri*, cap. 5. Ieronim : *Epistola către presv. Ciprian*.

Fiecare catismă se împarte în trei slave. După observația Sf. Ioan Gurădeaur, în cele dintâiu părți sau catisme ale Psaltirii, Psalmii au un caracter mai trist, iar Psalmii din cele din urmă catisme au un caracter mai sărbătoresc¹⁹). Cel din urmă Psalm din Psaltire este 151. După titlu el nu face parte din numărul celorlalți Psalmi și nu e împărțit în versete. Acest Psalm nu se găsește în Biblia evreească. În toți cei 150 de Psalmi sunt de toate cam 2600 de versuri.

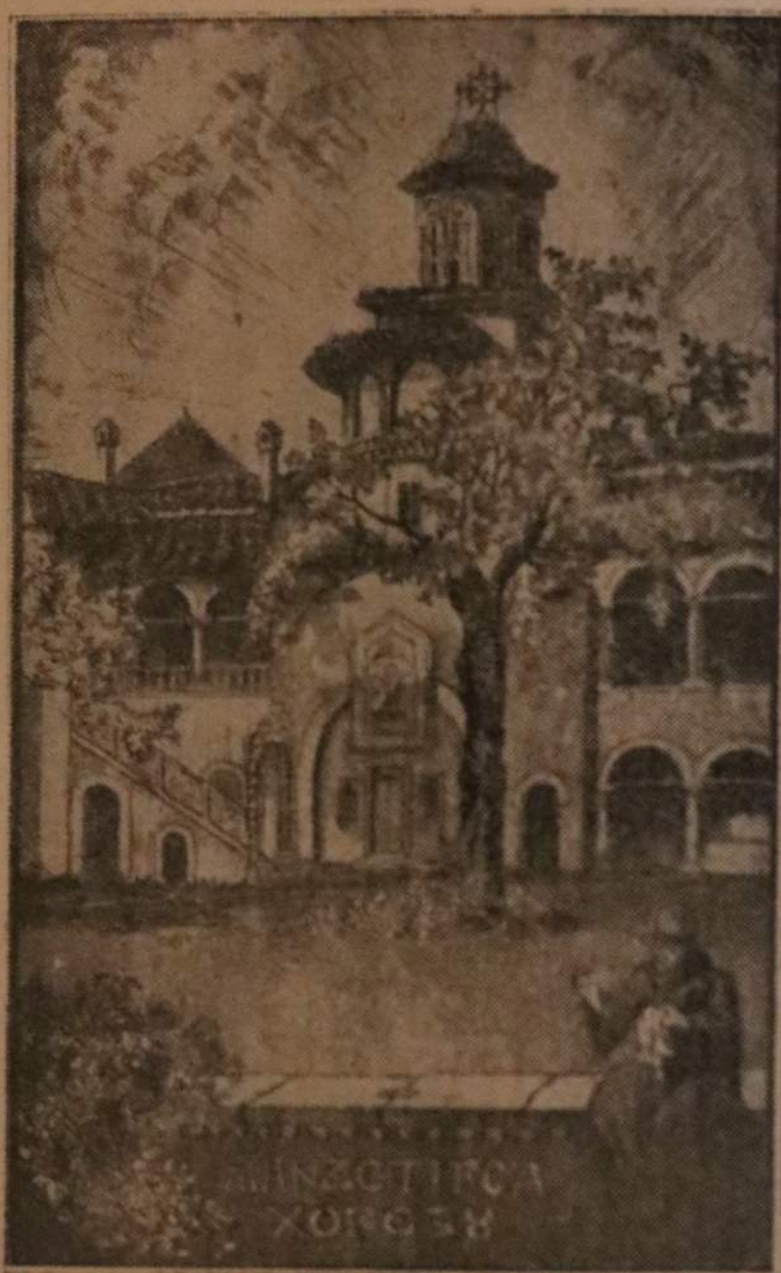
7. Tâlcuiri asupra Psaltirii. — Din multe tâlcuiri ale părinților bisericești la Cartea Psalmilor, cerute de întrebuințarea peste măsură de mare a Psaltirii, atât în biserică cât și afară, ca a unei cărți de rugăciuni zilnice, ar trebui ca cetitorul, la întâlnirea de locuri și cuvinte nelămurite și greu de înțeles, să se călăuzească mai ales de omiliile asupra Psaltirii ale Sf. Ioan Gurădeaur, ale Sf. Vasilie cel Mare, ale Sf. Atanasie cel Mare, ale Sf. Grigore de Nisa, ale lui Teodorit și ale altora.

„Și pe fiul tău să-l înveți a cânta Psalmii lui David cei plini de înțelepciune, — zice Sf. Ioan Gurădeaur. Pentru că cele dintâi începuturi ale învățaturii îs Psalmii, cari vorbesc de înfrânare sau mai cu seamă de ferirea de cei necredincioși. Un Psalm anume cu acest scop să fie pus în fruntea cărții. Vei găsi în Psalmi și alte reguli privitoare la educația copiilor: despre trebuința ce au ei de a sta în legătură cu oa-

19. Omilia la Psalmul 11.

menii cuviincioși, despre înfrânarea pântecelui, despre stăpânirea mâniei, despre neiubirea de argint și altele" ²⁰). Cea mai adâncă anticitate creștină ne-a lăsat și nouă obiceiul de a începe învățătura copiilor cu Cartea Psalmilor lui David. Acest obicei de la o vreme s'a părăsit și nu s'a făcut bine, „Psalmul este paza pruncilor și podoaba tinerilor“.

Mănăstirea Horezu

(Din colecția „Mănăstiri din România“ de Anton Kaindl)

20. Sf. Ioan Gurădeaur: *Tâlcuiri la Epistola către Coloseni*, Omilia 9, § 2.

PSALTIREA

Biserica Mănăstirii din Toplița Română.

REGULA CITITULUI PSALTIRII.

1. *Dela Duminica Tomei până la 22 Septembrie se citește așa :*

In Sâmbăta luminată, la Vecernie, catisma 1. Duminică, la Utrenie, catisma 2, 3 și polieleul, în locul catismei 17, pentru că e sărbătoare împărătească. In toate celelalte Duminici se citește catisma 17, dacă nu e sărbătoare împărătească sau sfânt cu polieleu.

Duminică la Vecernie peste tot anul nu se citește catismă, decât numai când se întâmplă să fie Luni sărbătoare împărătească sau sfânt cu polieleu, atunci se pune Duminică la Vecernie catisma 1-a, slava 1-a.

Luni la Utrenie catisma 4 și 5, iar la Vecernie a 6-a. — Marți la Utrenie catisma 7 și 8, iar la Vecernie a 9. — Mercuri la Utrenie catisma 10 și 11, iar la Vecernie a 12. — Joi, la Utrenie catisma 13 și 14, iar la Vecernie a 15. — Vineri la Utrenie catisma 19 și 20, iar la Vecernie a 18. — Sâmbătă la Utrenie catisma 16 și 17.

2. *Dela 22 Septembrie până la 20 Decembrie se citește așa :*

In toate Duminicile, la Utrenie, în locul catismei 17, se cântă polieleul, iar peste săptămână: Luni, Marți, Mercuri și Joi, la Utrenie, se citesc câte trei catisme, iar la Vecernie totdeauna se pune catisma 18. De se va întâmpla însă în vre-o zi sărbătoare împărătească sau sfânt cu polieleu sau și numai cu slavoslovie, atunci la Utrenie se citesc două catisme și a treia la Vecernie. Și se urmează așa :

Sâmbătă, la Vecernie, catisma 1. — Duminică, la Utrenie, catisma 2, 3 și polieleu. — Luni, la Utrenie, catisma 4, 5 și 6. — Marți, la Utrenie, catisma 7, 8 și 9. — Mercuri catisma 10, 11 și 12. — Joi catisma 13, 14 și 15. — Vineri catisma 19 și 20, iar Sâmbătă catisma 16 și 17.

Asemenea se urmează și dela 14 Ianuarie până la Duminica brânzei.

3. In săptămâna 1, 2, 3, 4 și 6 a sfântului și marelui post se urmează așa :

Sâmbătă seara catisma 1, iar Duminică dimineața catisma 2, 3 și 17.

Luni la Utrenie catisma 4, 5 și 6. La ceasul întâiu nu se pune catismă. La ceasul al treilea catisma 7. La ceasul al șaselea catisma 8. La ceasul al noulea catisma 9. La Vecernie catisma 18.

Marți la Utrenie catisma 10, 11 și 12. La ceasul întâiu catisma 13. La ceasul al treilea, catisma 14. La ceasul al șaselea catisma 15. La ceasul al noulea catisma 16. La Vecernie catisma 18.

Mercuri la Utrenie catisma 19, 20 și 1. La ceasul întâiu catisma 2. La ceasul al treilea catisma 3. La ceasul al șaselea catisma 4. La ceasul al noulea catisma 5. La Vecernie catisma 18.

Joi la Utrenie catisma 6, 7 și 8. La ceasul întâiu catisma 9. La ceasul al treilea catisma 10. La ceasul al șaselea catisma 11. La ceasul al noulea catisma 12. La Vecernie catisma 18.

Vineri la Utrenie catisma 13, 14 și 15. La ceasul întâiu catismă nu se pune. La ceasul al treilea catisma 19. La ceasul al șaselea catisma 20. La ceasul al noulea catismă nu se pune. La Vecernie catisma 18.

Sâmbătă la Utrenie catisma 16 și 17.

4. In săptămâna a cincea a sfântului și marelui post se urmează așa :

Sâmbătă seara catisma 1. Duminică dimineața catisma 2, 3 și 17.

Luni dimineața catisma 4, 5 și 6. La ceasul întâiu nu se

pune catismă. La ceasul al treilea catisma 7. La ceasul al șaselea catisma 8. La ceasul al noulea catisma 9. La Vecernie catisma 10.

Marti la Utrenie catisma 11, 12 și 13. La ceasul întâiu catisma 14. La ceasul al treilea catisma 15. La ceasul al șaselea catisma 16. La ceasul al noulea catisma 18. La Vecernie catisma 19.

Mercuri la Utrenie catisma 20, 1 și 2. La ceasul întâiu catisma 3. La ceasul al treilea catisma 4. La ceasul al șaselea catisma 5. La ceasul al noulea catisma 6. La Vecernie catisma 7.

Joi la Utrenie catisma 8. La ceasul întâiu nu se pune catismă. La ceasul al treilea catisma 9. La ceasul al șaselea catisma 10. La ceasul al noulea catisma 11. La Vecernie catisma 12.

Vineri la Utrenie catisma 13, 14 și 15. La ceasul întâiu nu este catismă. La ceasul al treilea catisma 19. La ceasul al șaselea catisma 20. La ceasul al noulea nu este catismă. La Vecernie catisma 18.

Sâmbătă dimineața catisma 16 și 17.

5. *In săptămâna Pătimirilor se urmează așa :*

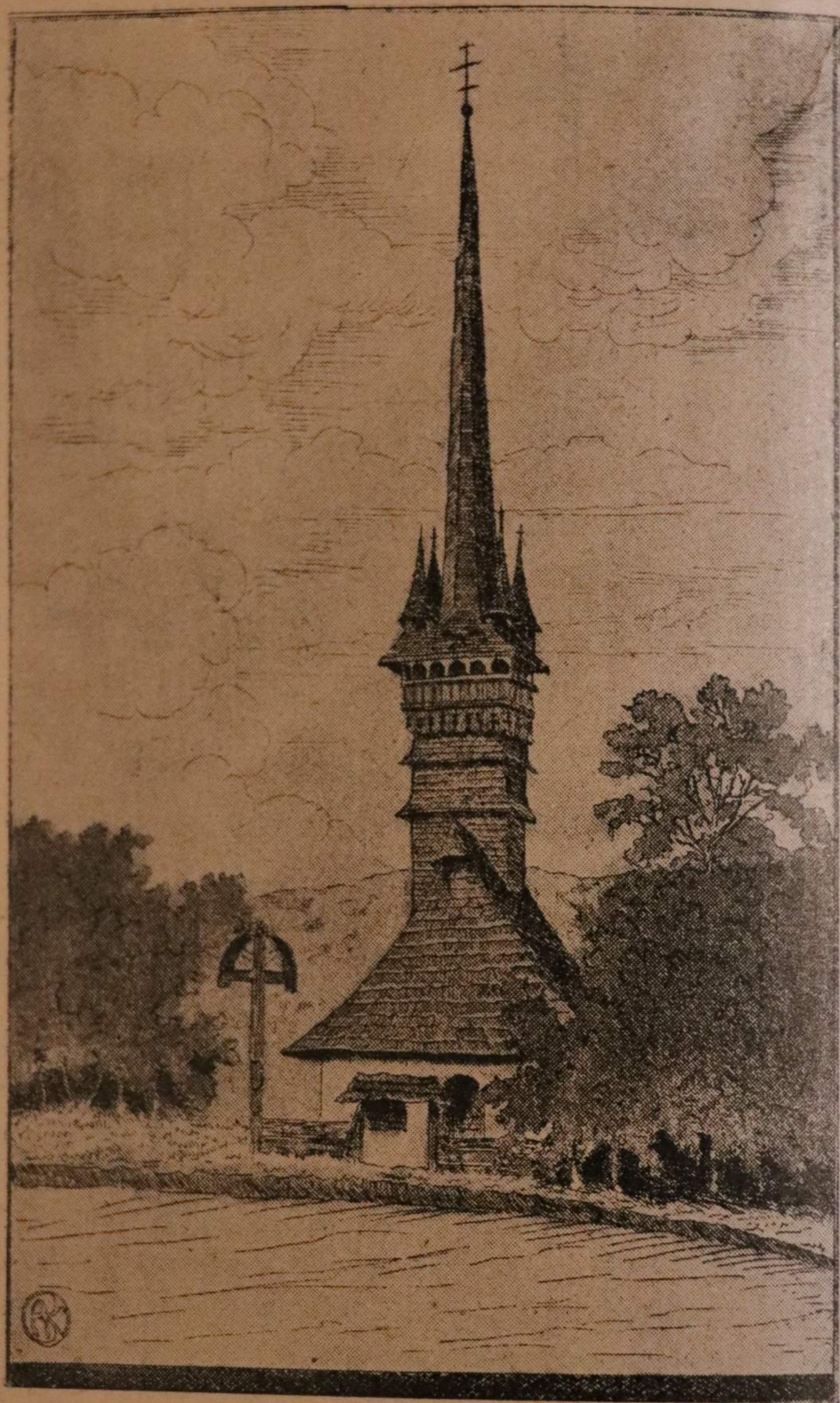
In Duminica Floriilor la Utrenie catismele 2 și 3.

Luni la Utrenie catisma 4, 5 și 6. La ceasul întâiu nu este catismă. La ceasul al treilea catisma 7. La ceasul al șaselea catisma 8. La ceasul al noulea nu este catismă. La Vecernie catisma 18.

Marti la Utrenie catismele 9, 10 și 11. La ceasul întâiu nu este catismă. La ceasul al treilea catisma 12. La ceasul al șaselea catisma 13. La ceasul al noulea catismă nu este. La vecernie catisma 18.

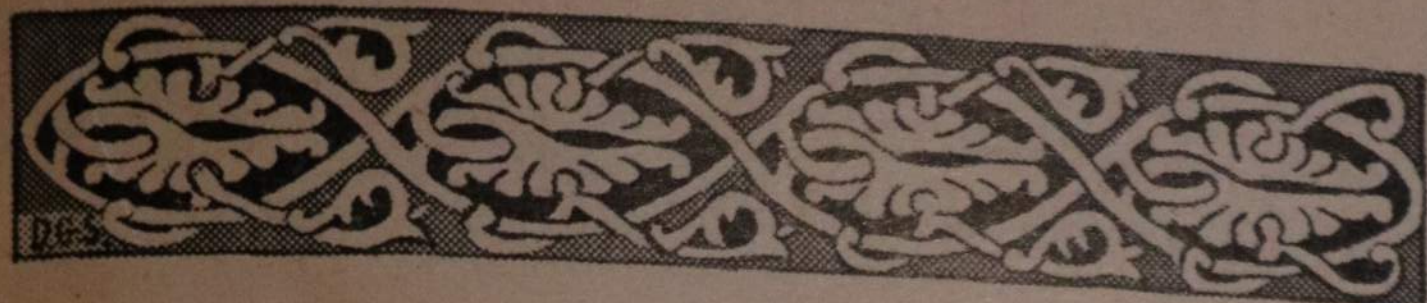
Mercuri la Utrenie catismele 14, 15 și 16. La ceasul întâiu nu este catismă. La ceasul al treilea catisma 19. La ceasul al șaselea catisma 20. La ceasul al noulea nu este catismă. La Vecernie catisma 18, fără metanii.

De aici înainte până la Sâmbăta Tomei nu se mai citește Psaltirea, de cât numai în Sâmbăta cea mare se citește catisma 17 în trei stări, după cum se arată la Triod.

Biserica Berinței

(Din colecția „Mănăstiri din România“ de Anton Kaindl)

RÂNDUIALĂ CUM SE CITEȘTE PSALTIREA DEOSEBI.

De ești preot începi așa :

Binecuvântat este Dumnezeu nostru...

Iară de nu ești preot, zi :

Pentru rugăciunile sfinților părinților noștrii, Doamne, Iisuse Hristoase, Dumnezeu nostru, miluește-ne pre noi. Amin.

Impărate ceresc... Sfinte Dumnezeule... (*de trei ori*) Prea-sfântă Treime..... Tatăl nostru.....

Apoi troparele următoare, glas 6 :

Miluește-ne pre noi, Doamne, miluește-ne pre noi, că, ne-pricepându-ne de niciun răspuns, această rugăciune aducem Ție, ca unui stăpân, noi păcătoșii, robii Tăi, miluește-ne pre noi !

Slavă...

Cinstita prăznuire a proorocului Tău, Doamne, ceriu arată pre Biserica Ta, că îngerii cu oamenii împreună se veselesc. Pentru rugăciunile lui, Hristoase, Dumnezeule, în pace îndreptează viața noastră !

Și acum...

Multe sunt mulțimile păcatelor mele, Născătoare de Dumnezeu ; dar către Tine năzuiesc, Curată, căutând mântuire : cercetează neputinciosul meu suflet și te roagă Fiului tău

și Dumnezeuului nostru, ca să-mi dea iertare pentru răutățile ce am făcut, ceeace ești una binecuvântată!

După aceea: Doamne miluește (de 40 de ori), și fă închinăciuni câte poți. Apoi rostește rugăciunea aceasta către Sf. Treime:

Preasfântă Treime, Dumnezeule și Făcătorule a toată lumea, ajută-mi și îndreptează inima mea, să încep cu înțelepciune și să sfârșesc cu fapte bune acești Psalmi însuflați de Dumnezeu, pe care Duhul Sfânt i-a rostit prin gura lui David și pe care și eu nevrednicul voesc să-i rostesc acum. Dar, cunoscându-mi nepriceperea și căzând înaintea Ta, mă rog Ție și cer ajutor dela Tine: Indreptează mintea mea, Dumnezeule, și-mi întărește inima, să nu mă îngreuez de graiurile gurii, ci să mă veselesc de înțelegerea cuvintelor și să mă gândesc la lucrarea faptelor bune, ca, împodobindu-mă cu faptele cele bune, să mă învrednicesc la judecată părții celei dreapta Ta, împreună cu toți aleșii Tăi. Așa dară binecuvintează, Stăpâne, ca din inimă să rostesc cu limba mea așa:

Ferice de omul...

Incepe așa a citi Psaltirea încet și cu multă luare aminte fără să te grăbești, și cugetând mereu, ca să înțelegi și cu mintea cele ce citești.

Biserica Sf. Ioan, Ocnele Mari

Din colecția „Mănăstiri din România“ de Anton Kaindl)